

Kritéria věcného hodnocení a výpočet alternativní investice

Seminář Úspory energií v podnicích

Finanční podpora z OP TAK formou dotací a finančních nástrojů

4. 10. 2022

**Mezinárodní strojírenský veletrh – Výstaviště Brno, Pavilon P;
stánek 10, 11 - Česká národní expozice**

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Miroslav Honzík, Ph.D.
Odbor infrastruktury pro MSP a
energetických programů

Obsah prezentace

- ✓ Model hodnocení výzvy – Binární kritéria věcného hodnocení
- ✓ Model hodnocení výzvy – Další vybrané specifické podmínky výzvy
- ✓ Posudek plnění environmentálně udržitelné investice a prověření infrastruktury z hlediska klimatického dopadu
- ✓ Výpočet způsobilých výdajů podle článku 38 (Výpočet alternativní investice)
- ✓ Často kladené dotazy k I. Výzvě

Specifický cíl 4.1 – Model hodnocení výzvy

➤ Binární kritéria věcného hodnocení

- ✓ **Projekt prokázal úsporu energie v konečné spotřebě energie** podle tabulky č.3 Analýza užití energie – bilance přínosu projektů uvedené v Příloze č. 3 k vyhlášce č. 141/2021 Sb., o energetickém posudku a o údajích vedených v Systému monitoringu spotřeby energie¹, v platném znění.
- ✓ Byla splněna podmínka **minimální úspory primární energie z neobnovitelných zdrojů² ve výši 30 %** v případě opatření renovace stávajících budov.
- ✓ Byla splněna podmínka **minimální úspory primární energie z neobnovitelných zdrojů minimálně ve výši 30 % nebo v průměru alespoň 30% snížení přímých a nepřímých emisí skleníkových plynů** v porovnání s předchozími emisemi v případě opatření mimo renovace stávající budovy.
 1. Pokud nelze při stanovení výchozího stavu spotřeby energie předmětu energetického posudku postupovat dle Přílohy č.3 kapitoly 3 odstavce (1) písmena a), tedy na základě historie spotřeby energie stanovené pro ucelené období alespoň jednoho roku, postupuje se v souladu s touto vyhláškou stanovením referenčního stavu. **Referenčním stavem je spotřeba energie budovy stanovená na základě průkazu energetické náročnosti budovy pro stav po realizaci navržených úspor odpovídající 1,2x ER - násobku spotřeby energie referenční budovy (pro všechny energetické ukazatele). Typický profil užívání je stanoven podrobně na základě skutečných projektových parametrů** (nepřipouští se využití typického profilu užívání dle ČSN 730331-1)
 2. Faktory primární energie z neobnovitelných zdrojů energie budou uvažovány podle přílohy č.3 k vyhlášce 264/2020 Sb. o energetické náročnosti budov. Do výpočtu je zahrnuta pouze energie na vytápění, chlazení, přípravu teplé vody, úpravu vlhkosti, větrání a osvětlení budovy.

Specifický cíl 4.1 – Model hodnocení výzvy

➤ Binární kritéria věcného hodnocení

- ✓ **Projekt dosáhl hodnoty IRR před zdaněním nižší než 20 % (bez dotace)** podle vyhlášky č. 141/2021 Sb. o energetickém posudku a o údajích vedených v Systému monitoringu spotřeby energie ve znění č.15/2022 Sb. viz Příloha č. 8.
- ✓ **Projekt plní všechny relevantní specifické podmínky Výzvy, ke kterým se vyjádřil energetický specialista.** Výčet specifických podmínek programu, ke kterým se vyjadřuje energetický specialista je uveden v příloze č. 3.a **Specifické podmínky Výzvy.**
- ✓ **Projekt plní všechny specifické podmínky Výzvy, ke kterým se vyjádřil žadatel.** Výčet specifických podmínek programu, ke kterým se vyjadřuje žadatel uveden v příloze č. 3.b **Specifické podmínky Výzvy.**
- ✓ **Hospodárnost rozpočtu: Celková výše měrných investičních výdajů předloženého projektu nepřesahuje 37 500 Kč/úsporu konečné spotřeby energie v GJ za rok (135 000 Kč/MWh). Zároveň maximální výše měrných způsobilých výdajů nepřesahuje 25 000 Kč/úsporu konečné spotřeby energie v GJ za rok (90 000 Kč/MWh).**

Specifický cíl 4.1 – Model hodnocení výzvy I

- **Binární kritéria věcného hodnocení**
 - ✓ **Hospodářské činnosti vztahující se k předmětným opatřením v rámci projektu významně nepoškozují environmetální cíle ve smyslu čl. 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (dále jen „Nařízení o Taxonomii“) a Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2139 ze dne 4. června 2021 kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852**
 - ✓ **Projekt je v souladu se směrem vývoje cílů v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2050 ve smyslu Sdělení Komise - Technické pokyny k prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu v období 2021 – 2027 (2021/C 373/01)**
- **Vyplněná příloha č. 4 Posudek plnění environmentálně udržitelné investice a prověření infrastruktury z hlediska klimatického dopadu**

Specifický cíl 4.1 – Další vybrané specifické podmínky výzvy (3.a)

- Pokud jsou absolutní anebo relativní emise vyšší než 20 000 tun CO₂ ekv./rok, tak je nutné stanovit uhlíkovou stopu podle sdělení Evropské komise 2021/C373/01 (Technické pokyny k provádění infrastruktury z hlediska klimatického dopadu v období 2021-2027).
- Podle § 25 odst. 5 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů se investiční podpora tepla nevztahuje na solární systémy nebo systémy s tepelnými čerpadly, které by svým provozem zhoršily celkovou průměrnou roční účinnost stávajících účinných soustav zásobování tepelnou energií. Tyto soustavy zásobování tepelnou energií eviduje a způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejňuje Energetický regulační úřad do 30. dubna následujícího roku. V případě částečné náhrady dodávek energií ze SZTE, je možno projekt podpořit pouze se souhlasem vlastníka či provozovatele SZTE.
- S ohledem na nemožnost započítání úspory energie z OZE do plnění směrnice o energetické účinnosti je nutné, aby u projektu zahrnující instalaci fotovoltaických systémů, výše úspory energie z těchto opatření nepřekročila hranici 30 %. Jedná se o velikost podílu u indikátoru povinného k naplnění 323000 Snížení konečné spotřeby energie u podpořených subjektů.

Specifický cíl 4.1 – Další vybrané specifické podmínky výzvy (3.a)

- V případě elektrických tepelných čerpadel prahová hodnota chladiva: **potenciál globálního oteplování v časovém horizontu 100 let nepřesahuje 675.**
- V případě elektrických tepelných čerpadel jsou splněny požadavky pro obnovitelnou energii u vytápění a chlazení v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, a pomocných technických zařízení. **Minimální sezonní topný faktor je požadován ve výši 2,74.**
- **Podpořeny budou pouze projekty, které splňují požadavky vyhlášky č. 452/2017 Sb.,** kterou se mění vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.
- **Po realizaci projektu musí budova plnit minimálně parametry energetické náročnosti definované § 6 odst. 2 vyhlášky č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov.**
- **Pro průmyslové a výrobní provozy, dílenské provozovny a zemědělské budovy se spotřebou energie do 195 MWh za rok platí pro danou část opatření podmínka $U \leq UN$** (Normové hodnoty součinitele prostupu tepla UN, pro uvažovanou návrhovou teplotu jednotlivých konstrukcí dle ČSN 73 0540-2 Tepelná ochrana budov).
- **Požadavky na energetickou náročnost budovy podle bodu I) nemusí být splněny, a to v souladu s § 7 odst. 5 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií v platném znění u budov,** které jsou kulturní památkou, anebo nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně.

Specifický cíl 4.1 – Další vybrané specifické podmínky výzvy (3.a)

- V případě realizace opatření ke snižování energetické náročnosti budov musí být **provedeno hydraulické vyvážení otopné soustavy.**
- V případě realizace opatření zahrnující větrací jednotky musí být plněny požadavky dle Nařízení Komise (EU) 1253/2014, týkající se **požadavků na ekodesign větracích jednotek.**
- **V rámci programu Úspory energie nelze podporovat spotřebiče pro neprofesionální použití (zařízení pro domácnost)** podle nařízení Evropského parlamentu a Rady 2017/1369 ze dne 4. července 2017, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky a zrušuje směrnice 2010/30/EU.
- Pokud se na použítá zařízení vztahují požadavky na ekodesign a označování energetickými štítky, **v příslušných případech splňují požadavky na nejvyšší třídu energetického štítku stanovené v nařízení (EU) 2017/1369** a požadavky prováděcích předpisů podle směrnice 2009/125/ES a **představují nejlepší dostupnou technologii.**
- **Přírodní chladiwa chladniček a mrazniček musí splnit potenciál globálního oteplování (GWP) < 150** podle Nařízení Evropské komise č. 517/2014 o fluorovaných skleníkových plynech.
- **Projekty, které spadají pod integrovanou prevenci a omezování znečištění podle Přílohy č. 1 zákona č. 76/2002 Sb.,** o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, v platném znění (zákon o integrované prevenci), **musí splňovat požadavky na úrovni nejlepších dostupných technik.**

Specifický cíl 4.1 – Další vybrané specifické podmínky výzvy (3.a)

- V případě aktivity snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů musí při pořízení energeticky úspornějších výrobních strojů a technologických zařízení respektovány níže uvedené podmínky:
 - ✓ **roční produkce nového zařízení nesmí překročit roční produkci nahrazovaného zařízení;** pokud dojde k překročení roční produkce, tak musí být pro výpočet způsobilých výdajů aplikován článek 38 bod 3 b) Nařízení Komise (EU) č. 651/2014;
 - ✓ **zařízení musí být nové a současně musí být prokazatelné, že nahrazovaná zařízení již nejsou používána.**
- ❖ **Podrobný výklad je uveden v příloze číslo 2 Vymezení způsobilých výdajů.**
- **V rámci projektu lze uplatnit pouze jedno místo realizace.** Místo realizace musí být součástí jednoho energetického hospodářství a zároveň se bude jednat o ucelené území podle katastrální mapy.
- **Splnění kritérií udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů pro pevnou biomasu, bioplyn a biometan podle směrnice 2018/2001** o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů . Podpořeny nebudou projekty rekonstrukce či výstavby zdroje nad 5 MW příkonu.

Specifický cíl 4.1 – Další vybrané specifické podmínky výzvy (3.b)

- **Nejméně 70 % celkové hmotnosti stavebního a demoličního odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný (s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v kategorii 17 05 04 v Evropském seznamu odpadů stanoveném rozhodnutím 2000/532/ES) vzniklého na staveništi je připraveno k opětovnému použití, recyklaci a k jiným druhům materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem, v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem. Provozovatelé jsou povinni omezit produkci odpadu v procesech souvisejících s výstavbou a demolicemi v souladu s protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem s přihlédnutím k nejlepším dostupným technikám a pomocí selektivní demolice, aby bylo možné odstranit nebezpečné látky a bezpečně s nimi nakládat, a usnadňují opětovné použití a kvalitní recyklaci selektivním odstraněním materiálů s využitím dostupných třídících systémů pro stavební a demoliční odpad.**
- **Projekt realizuje adaptační opatření, která deklaroval v rámci předložené žádosti o podporu.**
- **Budova neslouží k těžbě, skladování, přepravě nebo výrobě fosilních paliv.**
- **Na úrovni záměru je třeba posoudit výskyt ptáků a netopýrů a aplikovat opatření k jejich ochraně (práce mimo dobu jejich výskytu, instalace budek, realizace větracích otvorů tak, aby byly i nadále přístupné).**

Specifický cíl 4.1 – Další vybrané specifické podmínky výzvy (3.b)

- Žadatel o podporu není provozovatel stacionárního zařízení v České republice, která jsou součástí Evropského systému emisního obchodování.
- Pokud je žadatel o podporu provozovatel stacionárního zařízení v České republice, která jsou součástí Evropského systému emisního obchodování, tak se bude jednat o způsobilé opatření za předpokladu splnění podmínek uvedených v kapitole výzvy.
- Pokud žadatel o podporu je provozovatel, který má stacionární zařízení v České republice, která jsou součástí Evropského systému emisního obchodování („seznam EU ETS“), tak navržená opatření v rámci žádosti o podporu nejsou způsobilá k podpoře, pokud navržená opatření mohou jakýmkoliv přímým či nepřímým způsobem snižovat emise skleníkových plynů ze zařízení nebo činnosti, které má žadatel uvedené v Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí o povolení k emisím skleníkových plynů a o stanovení podmínek k jejich zjišťování, zveřejňování a vykazování a Ročním plánu pro monitorování emisí (dále jen „Rozhodnutí“), Rozhodnutí není evidován.)

Posudek plnění environmentálně udržitelné investice a prověření infrastruktury z hlediska klimatického dopadu

- Řídící orgán připravil tento **Posudek jako nástroj pro doložení splnění uvedených podmínek ve standardizované podobě**. V rámci jednotlivých částí Posudku jsou uvedeny konkrétní informace, s jakými daty a podklady pracovat tak, aby žadatel mohl splnit výše uvedené požadavky a současně nemusel studovat všechny primární prameny. **Případné bližší informace ve FAQ**.
- **Činnost musí vždy splňovat uvedená technická screeningová kritéria**. Pokud je uvedené kritérium nebo kritéria pro danou činnost nerelevantní, tak žadatel stručně odůvodní tuto skutečnost.
- **Činnost splňuje toto kritérium/níže uvedená kritéria ...: ANO*/ NE*** (*nehodící škrtněte (vztahuje se k vyjádření, zda činnost splňuje požadované kritérium nebo kritéria u jednotlivých screeningových kritérií daných činností).

I. Posouzení významně nepoškozovat environmentální cíle

- ✓ Renovace stávajících budov
- ✓ Spotřebiče energie (nulové přímé (výfukové) emise CO₂)
- ✓ Instalace a provoz elektrických tepelných čerpadel
- ✓ Výroba elektřiny z bioenergie, Kombinovaná výroba tepla/chladu a elektřiny z bioenergie, Výroba tepla/chladu z bioenergie
- ✓ Infrastruktura pro železniční dopravu

II. Prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu

Posudek plnění environmentálně udržitelné investice a prověření infrastruktury z hlediska klimatického dopadu

I. Posouzení významně nepoškozovat environmentální cíle (DNSH)

➤ bez významných změn:

- a) **zmírňování změny klimatu** (požadavek výzev vždy, nemusí mít s DNSH „nic společného“)
- c) **udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů (pouze výroba energie z bioenergie** - požadavek v jiném právním předpisu o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018)
- e) **prevenci a omezování znečištění (požadavek výzev vždy)**
- f) **ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů** (dle SEA, nebo se nevyžaduje, nebo požadavek v jiném právním předpisu o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018, nebo nové zaměření Výzvy)

➤ významné změny:

- d) **oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace** (FAQ „2“ – „70 %“)

„nově“ (u některé infrastrukturalních projektů již běžná praxe, nově „plošně“ na všechny projekty):

- b) **přizpůsobování se změně klimatu (FAQ „1“)** a

II. Prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu (CP) (přizpůsobování se změně klimatu je duplicitní s DNSH a zmírňování změny klimatu navíc pracuje s „uhlíkovou stopou“, pokud absolutní anebo relativní emise nad 20 kt CO₂ ekv. / rok, tak i s vyčíslením stínové ceny uhlíku včetně podrobnější uhlíkové stopy – porovnávání alternativ různých scénářů. „Uhlíková stopa“ relevantní zejména u větších infrastrukturalních projektů s více scénáři řešení (typicky železniční x silniční doprava ...)

- **Pokud nad 20 000 tun CO₂ ekv./ rok, tak je nutná individuální konzultace se Řídícím orgánem OP TAK**, a to včetně požadavků na vyčíslení stínové ceny uhlíku dle postupu stanoveného v Pokynu k prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu).

Způsobilé výdaje (Výpočet alternativní investice)

- Způsobilé výdaje (ZV) v souladu s Nařízením Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, oddílem 7 – Podpora na ochranu životního prostředí (ZV jsou dodatečné investiční náklady nezbytné k dosažení vyšší úrovně energetické účinnosti. ZV se určují podle odst. 3. c) čl. 38 GBER.) – očekává se aktualizace na podzim 2022
- ➔ Způsobilé náklady na investici do zvýšení účinnosti užití energie se určuje na základě srovnání s podobnou (alternativní) investicí, která sice nedosahuje stejné energetické účinnosti a která by byla pravděpodobně realizována i bez poskytnutí podpory. Rozdíl mezi náklady na obě investice vymezuje náklady související s energetickou účinností a představuje způsobilé výdaje,
- ➔ $ZV = N_i - N_{\text{Alternativní}}$

Způsobilé výdaje (Výpočet alternativní investice)

Investice na úsporná opatření (mil. Kč)	Výpočet alternativní investice
Do 12,5 mil. Kč včetně	<p>V tomto případě má žadatel tyto dvě možnosti.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. buď se použije paušál, kde se alternativní investice nevyčísluje a způsobilé výdaje se sníží o 10 %; 2. nebo žadatel předloží výpočet alternativní investice podle vzorce viz. níže. Tento výpočet musí být zpracován energetickým specialistou, který je držitelem osvědčení vydaného Ministerstvem průmyslu a obchodu podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a to na základě žadatelem předložených dokladů. Energetický specialista je povinen předložené verifikovat.
Nad 12,5 mil. Kč	<p>Žadatel předloží výpočet alternativní investice podle vzorce viz. níže. Tento výpočet musí být zpracován energetickým specialistou který je držitelem osvědčení vydaného Ministerstvem průmyslu a obchodu podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a to na základě žadatelem předložených dokladů. Energetický specialista je povinen předložené verifikovat.</p>

$$N_{\text{Alternativní}} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{T_{\text{perioda}}} N_{\text{vlastní náklady}}$$

Kde:

$N_{\text{Alternativní}}$... celkové náklady na alternativní investici v Kč

T_{perioda} ... časová perioda pro stanovení nákladů alternativní investice v letech pro opatření i , která začíná od ukončení předpokládané fyzické realizace projektu

$N_{\text{vlastní náklady}}$... roční náklady na zachování zařízení v provozu v Kč, jedná se o pravidelné investice, reinvestice, údržbu anebo jako náklady na generální opravu pro opatření i v roce j

j ... index roku výpočtu ročních nákladů na zachování zařízení v provozu

i ... index úsporného opatření, který je předmětem projektu

n ... počet úsporných opatření, které jsou předmětem projektu

Způsobilé výdaje (Výpočet alternativní investice)

- Žadatelé o podporu na opatření ke zvýšení energetické účinnosti podle článku 38 GBER mohou zvolit jako alternativní investici jednu z následujících možností:
 - 1. Pro zařízení, která již plní všechny platné a známé normy Evropské unie (dále jen „EU“) představuje alternativní investice finanční ohodnocení udržení stávajícího zařízení v provozu, kdy tyto náklady mohou být vyčísleny jako pravidelné investice, reinvestice, údržba nebo jako náklady na generální opravu, podle toho, co je relevantní. Pro tento účel jsou využitelné jak údaje předchozích let, tak případný investiční plán žadatele.
 - 2. Pro zařízení, která dosud neplní normy EU (např. z důvodu dočasné výjimky nebo v případě, kdy je splnění Best Available Techniques (dále také BAT) závazné v termínu, který ještě nenastal) představuje alternativní scénář náklady na splnění požadavků normy EU (např. závěrů o BAT). Tato alternativní investice může být využita pro projekty náhrady výrobních technologií za modernější. Do nákladů alternativního scénáře musí být zahrnuty investice na splnění závazných podmínek vyplývajících ze závěrů o BAT.

Specifický cíl 4.1 – Volba časové periody pro stanovení nákladů alternativní investice

- **Volba časové periody pro stanovení nákladů alternativní investice vychází z přílohy č. 8 k vyhlášce č. 141/2021 Sb. o energetickém posudku, ve znění pozdějších předpisů a o údajích vedených v Systému monitoringu spotřeby energie.**
- **Časová perioda (životnost zařízení) pro stanovení vlastních nákladů se stanovuje:**
 - ✓ **na základě údajů výrobce technologie nebo**
 - ✓ **na základě údajů ČSN EN 15459-1.**
- **V případě, že není možné stanovit životnost zařízení podle výše uvedeného, stanoví se životnost jednotně pro zařízení prokazatelně podléhající údržbě a opravám 15 let. V opačném případě je zařízení považováno bez servisu a údržby. Životnost takového zařízení se stanoví jednotně ve výši 10 let. Pro stanovení životnosti stavebních prvků je možné alternativně uvažovat dobu životnosti jednotně ve výši 40 let. Pokud je budova za polovinou své předpokládané životnosti, může být pro stavební prvky zvolena časová perioda ve výši 20 let.**
- **Roční náklady na alternativní investice odpovídající finančnímu ohodnocení udržení stávajícího zařízení v provozu (pravidelné investice, reinvestice, údržbu anebo jako náklady na generální opravu) jsou doloženy účetními podklady, případně jinými souvisejícími podklady.**

Specifický cíl 4.1 – I. Výzva Úspory energie výše dotace

Zdroje financování (% podíly z prokázaných způsobilých výdajů)	
¹ Pro region NUTS CZ04 Severozápad, CZ05 Severovýchod, CZ07 Střední Morava, CZ8 Moravskoslezsk	
Typ subjektu	EU podíl
Malý podnik	65 %
Střední podnik	55 %
Velký podnik	45 %
² Pro region NUTS CZ02 Střední Čechy, CZ03 Jihozápad, CZ06 Jihovýchod	
Malý podnik	55 %
Střední podnik	45 %
Velký podnik	35 %

¹ CZ04 Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj), CZ05 Severovýchod (Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj), CZ07 Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj) a CZ8 Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj).

² CZ02 Střední Čechy (Středočeský kraj, CZ03 Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj) a CZ06 Jihovýchod (Jihomoravský kraj a kraj Vysočina).

Prokázání naplnění roční úspory energie

- **Indikátor povinný k naplnění Roční úspora energie (konečné spotřeby) se považuje za splněný, pokud tento ukazatel bude splněn alespoň v jednom roce během 5 let (3 roky v případě MSP).** Termín plnění indikátoru povinného k naplnění bude stanoven v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.
- Minimálně jednou po dobu udržitelnosti projektu musí být **plnění těchto hodnot potvrzeno Energetickým posudkem**, čímž se prokáže splnění indikátorů, tzn. dokládá se pouze tehdy, kdy ke splnění indikátorů dojde, a stačí doložit pouze jednou.
- **Energetický posudek pro tyto účely se rozumí podle § 9a odst. 1 písm. e) zákona č.406/2000 Sb., o hospodaření energií, v platném znění, zpracovaný podle vyhlášky č. 141/2021 Sb. o energetickém posudku a o údajích vedených v Systému monitoringu spotřeby energie, v platném znění.**

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Úspora 30 % přímých a nepřímých emisí)

- ✓ Co jsou přímé emise skleníkových plynů?
- *K přímým emisím skleníkových plynů (také označováno jako SCOPE 1, resp. Oblast 1) fyzicky dochází ze zdrojů, které jsou provozovány v rámci projektu. Například emise vyprodukované spalováním fosilních paliv, průmyslovými procesy a fugitivními emisemi, jako je únik chladiva nebo metanu.*
- ✓ Co jsou nepřímé emise skleníkových plynů a jak se spočítají?
- Zde se rozlišují jako SCOPE 2, resp. Oblast 2 a SCOPE 3, resp. Oblast 3. V rámci Oblasti 2 jsou nepřímé emise skleníkových plynů definovány jako související se spotřebou energie (elektrina, vytápění, chlazení a pára) spotřebované, nikoliv však vyprodukované v rámci projektu. Jsou zahrnuty proto, že projekt má přímou kontrolu nad spotřebou energie, například jejím zlepšení pomocí opatření k účinnému využívání energie nebo přechodem na spotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů. V rámci výpočtu se nejedná o nic nového, typicky o emise produkované teplárnou (nebo jiným dodavatelem). Pro jejich výpočet je potřeba znát daný emisní faktor, který se dá zjistit např. u konkrétního dodavatele.
- V rámci Oblasti 3 se jedná o jiné nepřímé emise skleníkových plynů, které lze považovat za důsledek činnosti projektu (např. emise z výroby nebo těžby surovin a vstupních materiálů). **Pro potřeby Výzvy Úspory energie – I. Výzva se s jejich zahrnutím do výpočtů neuvažuje, aby byl zaručen stejný přístup k hodnocení, neboť se nejedná pro většinu projektů o ověřitelný zdroj dat.** Výjimku má pouze podporovaná aktivita „Využívání obnovitelných zdrojů energie a vysoce účinné KVET na pevnou biomasu, bioplyn a biometan“, kde v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001 je pro stanovení procentuálního snížení emisí skleníkových plynů stanovena jednotná metodika, která jednotně zohledňuje nepřímé emise skleníkových plynů z jejich výroby, zpracování a přepravy.

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Úspora 30 % přímých a nepřímých emisí)

- ✓ Co znamená CO₂ ekv?
- CO₂ ekv./rok je počet tun emisí CO₂ se stejným potenciálem globální změny klimatu (GWP- global warming potential) jako jedna metrická tuna jiného skleníkového plynu, tj. funguje jako funkční jednotka při výpočtu emisí GHG (greenhaus gas – skleníkový plyn), neboť každý ze GHG má odlišný potenciál globálního oteplování. (viz. např. výpočtová kalkulačka https://www.mzp.cz/cz/kalkulacka_co2_ekvivalent)
- V rámci podporovaných úsporných opatření dochází k výpočtu snížení emisí CO₂ podle Přílohy č. 9 k vyhlášce č. 141/2021 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem na výše uvedené se uvažují emise skleníkových plynů v rozsahu Oblasti 1/SCOPE 1 a Oblasti 2/SCOPE 2 a proto se v rámci energetického posudku vyčíslené snížení CO₂ se rovná snížení CO₂ ekv.

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Úspora 30 % primární energie z neobnovitelných zdrojů)

- ✓ Lze úsporu 30 % primární energie z neobnovitelných zdrojů počítat pouze na části budovy, např. v budově, kde část užívá vlastník a část je pronajímaná, jenom pro tu část, kterou užívá vlastník, pokud jsou opatření realizována jen na této části?
- *Nelze, budova musí být posuzovaná vždy jako celek. Musí se tedy jednat o úsporu 30 % z celkové spotřeby budovy.*
- ✓ Součástí projektu budou úsporná opatření na 3 budovách v areálu. Musí být úspora 30 % primární energie z neobnovitelných zdrojů splněna za každou budovu zvlášť?
- *Ano, u každé budovy zvlášť musí být splněna úspora 30 % primární energie z neobnovitelných zdrojů. Pokud bude na jedné budově docíleno např. 40 % úspory, není možné tuto úsporu započítat ve prospěch ostatních budov.*
- ✓ Je množství přetoků do sítě z výroby FVE nějak omezeno?
- *Není. Ale do konečné spotřeby energie (KSE), může být započteno pouze takové množství, aby energie vyrobená FVE činila maximálně 30 % z celkové KSE generované úspornými opatřeními.*

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Úspora 30 % primární energie z neobnovitelných zdrojů)

- ✓ Musí každé navrhované opatření generovat úsporu. Nebo se projekt bere jako celek?
- *Opatření je potřeba rozdělit na:*
 - *1. opatření na budově a jejích technických systémech - toto všechno dohromady musí generovat úsporu (je možné např., že dojde k úspoře na vytápění, ale zároveň k navýšení spotřeby na větrání). Budova jako celek musí tedy vykázat úsporu na KSE a zároveň 30% úsporu primární energie z neobnovitelných zdrojů.*
 - *2. výrobní technologie-každá ucelená technologie musí vykázat úsporu na KSE a zároveň 30% úsporu primární energie z neobnovitelných zdrojů nebo 30% úsporu snížení přímých a nepřímých emisí. Pokud měníme např. laser a CNC stroj, musí každý z těchto strojů splnit úspory energie na KSE a zároveň 30% úsporu primární energie z neobnovitelných zdrojů nebo 30% úsporu snížení přímých a nepřímých emisí skleníkových plynů.*

Často kladené dotazy k I. Výzvě (TČ a FVE)

- ✓ Výrobní a opravárenský podnik s rozsáhlou dopravou a množstvím aut a dalších mechanismů využívá pro vytápění kotle na vyjetý olej. Předmětem opatření by byla změna zdroje vytápění za TČ . Lze uvažovat o nějakém programu podpory pro takový případ ? (změna technologie ?)
- *Za předpokladu splnění minimální úspory primární energie z neobnovitelných zdrojů ve výši 30 %.*
- ✓ Je možné do úspory energie započítat energii okolního prostředí tepelného čerpadla?
- *Ano. V rámci I. výzvy Úspory energie se energie okolního prostředí tepelného čerpadla započítává do úspory konečné spotřeby energie.*
- ✓ Je možné do úspory primární energie z neobnovitelných zdrojů započíst i úsporu, kterou generuje energie dodaná FVE do sítě?
- *Ano, za předpokladu, že budou do projektu zahrnuty celkové investiční výdaje na pořízení FVE.*

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Způsobilé výdaje)

- ✓ Ve výzvě je uvedeno: „maximální výše měrných způsobilých výdajů nepřesahuje 25 000 Kč/úsporu konečné spotřeby energie v GJ“. V případě, že by nějaký projekt by měl investiční náklady 12 000 tis. Kč a úsporu energie 400 GJ/rok, tedy maximální uznatelné náklady 10 mil. Kč při max. 25 000 Kč/úspora GJ. Je potom možné dát 2 mil. Kč do neuznatelných nákladů a do uznatelných pouze 10 mil. Kč? Nebo je v tomto případě celý projekt nezpůsobilý?
- *Ano. Je to možné. Do nezpůsobilých výdajů je možné část investičních nákladů přesunout. 25 000 Kč/ úsporu konečné spotřeby energie v GJ se vztahuje pouze na způsobilé výdaje (tj. výdaje bez alternativní investice a nezpůsobilých údajů). Projekt je poté způsobilý. A zároveň celková výše měrných investičních výdajů předloženého projektu nepřesahuje 37 500 Kč/úsporu konečné spotřeby energie v GJ za rok (135 000 Kč/MWh). Nad tuto hranici není možné již ponížovat investiční náklady.*
- ✓ Celková výše měrných investičních výdajů předloženého projektu nepřesahuje 37 500 Kč/úsporu konečné spotřeby energie v GJ za rok (135 000 Kč/MWh). Zároveň maximální výše měrných způsobilých výdajů nepřesahuje 25 000 Kč/úsporu konečné spotřeby energie v GJ za rok (90 000 Kč/MWh).“ Předpokládáme, že v energetickém posudku se budou uvádět pouze ZV a tedy se bude posuzovat pouze maximální výše měrných způsobilých výdajů 25 000 Kč/GJ. Je to tak?
- *Není. V energetickém posudku bude nutné uvádět oboje hodnoty, jak celkové investiční výdaje, tak celkové způsobilé výdaje. Investiční výdaje bude nutné uvést pro ověření těchto binárních kritérií věcného hodnocení I. výzvy Úspory energie.*

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Alternativní investice)

- ✓ Jak postupovat při výpočtu alternativní investice u budovy, která nebyla využívána?
- *Jako pomůcku si odpovíme na základní otázku. Je budova v takovém technickém stavu a bez legislativních požadavků na změny, že se zítra může firma nastěhovat a budovu využívat? To znamená, že všechny technické systémy budovy jsou funkční a obálka budovy je v takovém stavu, že umožní její využívání a nejsou legislativní požadavky na změny.*
 - a) *pokud ANO – alternativní investice se určí jakou součet investic pro údržbu budovy v hodnoceném čase podle jejího stáří;*
 - b) *pokud NE – alternativní investice bude taková investice do budovy, aby ji bylo možné plnohodnotně používat za předpokladu splnění všech požadovaných parametrů na budovu a její technické systémy podle vyhlášky č. 264/2020 Sb. anebo případně dalších legislativních požadavků.*
- ✓ Jak se počítá alternativní investice na FVE?
- Pro FVE a pro baterie se alternativní investice nepočítá. Tzn. alternativní investice = 0 Kč.

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Alternativní investice)

- ✓ Možnost využití paušální hodnoty 10 % ze ZV jako náklady alternativní investice je na 1 opatření 12,5 mil. Kč nebo na celý projekt včetně nákladů na posudek, výběrové řízení a inženýring? Při použití 10 % ponížít i o tuto část náklady na projektovou dokumentaci, EP, výběrové řízení a inženýrskou činnost?
- *Paušál 10 % na alternativní investici je na investiční výdaje na všechna opatření navržená v energetickém posudku. Na EP, PD, VŘ a IČ (Položky rozpočtu dle de-minimis) se alternativní investice neaplikuje, tím pádem se částky na jejich pořízení nezapočítávají do limitu.*
- ✓ *Jak máme postupovat při výpočtu způsobilých výdajů, jestliže v rámci pořízení nové výrobní technologie dojde k navýšení roční produkce?*
- Pro výpočet potřebujeme znát: investiční výdaje na pořízení nového zařízení (N_i), roční produkci nového zařízení (VK_n), roční produkci původního zařízení (VK_p) a výši alternativní investice pro nové zařízení s navýšenou roční produkcí (N_A). Potom způsobilé výdaje (ZV) určíme takto:

$$ZV = (N_i - N_A) * \frac{VK_p}{VK_n}$$

Často kladené dotazy k I. Výzvě (Ostatní)

- ✓ Je způsobilým projektem realizace úsporného opatření na objektu, kam bude přesunuta výroba z jiné provozovny, kde by se spotřeby vykazaly za původní provozovnu?
- *ANO, toto je možné pouze pro podporovanou aktivitu 4.1 f) tj. Snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů (pouze pro nové zařízení, které musí mít nulové přímé (výfukové) emise CO₂).*
- *Musí však být prokázáno, že v původní provozovně byla ukončena činnost. Doklad prokazující ukončení činnosti se předloží nejpozději k žádosti o platbu za poslední etapu projektu (např. dokument potvrzující zrušení provozovny v živnostenském rejstříku, výmaz provozovny v online živnostenském rejstříku). Pro hodnocení projektu je třeba doložit naměřenou historickou spotřebu nahrazované technologie zrušené provozovny.*
- ✓ Jaké ceny energií máme uvažovat pro výpočet IRR?
- *Do výpočtu IRR vstupují ceny energií za rok -1. Lze zvolit i jiné období do výpočtu IRR, a to ceny energií na bázi průměru za 2 předchozí kalendářní roky nebo za 24 po sobě jdoucích měsíců.*

Zdroje informací:

www.mpo.cz

<http://www.agentura-api.org/>

Zelená linka: 800 800 777

FAQ – Úspory energie – výzva I

<https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/2022/9/2022-09-20-FAQ-na-WEB-.pdf>

Děkujeme za Vaši pozornost

Ing. Miroslav Honzík, Ph.D.

(honzik@mpo.cz)

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Miroslav Honzík, Ph.D.
Odbor infrastruktury pro MSP a
energetických programů